

AA
EXPERIMENTA QVAEDAM

GIRCA

V E N E N A

SPECIMEN INAUGURALE

IN

ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA

PRO

SVMMS IN MEDICINA HONORIBVS

RITE CONSEQVENDIS

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI SVBMISSVM

AB

A V C T O R E

GEORGIO CAROLO HILLEFELD

HAEMELSCHEVRGA - HANNOVERANO

D. XVIII. SEPTEMBRIS MDCCLX.

GOETTINGAE

LITTERIS HAGERIANIS.

HT006444569

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

W. H. RAY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

VIRO ILLVSTRI, EXPERIENTISSIMO
ATQVE DOCTISSIMO
DOMINO
PAVLO GOTTLIEB
WERLHOFIO

MEDICINAE DOCTORI

AVGVSTISSIMI MAGNAE BRITANNIAE REGIS

CONSILIARIO AVLICO

ATQVE ARCHIATRO

FAVTORI AETERNVM PIE VENERANDO

HOC SPECIMEN QVALECVNQVE

EA QVA PAR EST ANIMI PIETATE

D. D. D.

GEORGIVS CAROLVS HILLEFELD.

VRO ILVSTRI, ERPERENTISSIMO

ATQVE DOCTRINO

D O M I N O

PAVLO GOTTLIEB

WERLHOFIO

MEDICINAE DOCTORI

AVSTRIAE IN MAGNAE BRITANNIAE REGNO

CONSILIO A V A C I O

ATQVE ARCHIDUCI

FAVTORI ALTERRIMO THE VENERANDO

HOIC SPECIMEN CALIBRETI

EA QVAE HIC EST ADHUC TITULUS

M. D. D.

GEORGIO CAROLO WILHELMO

EXPERIMENTVM I.
D. XVI. in
DE
VENENIS NONNVLLIS E REGNO
VEGETABILL.

CAP. I.
DE
NVCE VOMICA.

§. I.
EXPERIMENTVM I.

Cuniculo juniore, sexus foemini, pulveris Nucis Vomicae grana VIII. cum pauxillo lactis permixti, ad deglutitionem promouendam, infudi d. XII. Ian. hora antemeridiana vndecima. Hora post meridiem prima vehementissimis conuulsionibus bestia corripiebatur, quae etiam primo horae minuto eam enecabant. Sequenti die cadaver aperui: Venter erat extus & intus maculis atrorubentibus notatus, vasaque eius sanguinea atro sanguine distenta. Omnes hepatis lobi in superficie, quae ad

A

ven-

ventriculum vergit, albidi erant coloris: Lien vt in statu sano: Intestina multo aere oppleta, ceteroquin sana: Vesica vrinaria valde distenta vrinaeque plena: Pectoris vasa sanguinea sanguine atro turgida. Cetera omnia vt in statu naturali.

EXPERIMENTVM II.

D. XVI. Ian. inter horam primam et secundam post meridiem Cuniculo minori pulueris Nucis Vomicae grana II. ex aqua exhibui. Paulo post brassicam auidissime deuorauit et nihil omnino mali passus est.

EXPERIMENTVM III.

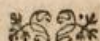
Die sequenti hora post meridiem secunda eidem cuniculo dedi pulueris eiusdem grana III. ex vehiculo aquoso. Nihil inde patitur, deuorat, sed multa deposuit excrementa.

EXPERIMENTVM IV.

D. XXI. Ian. circa horam pomeridianam secundam eidem animali huius veneni cum lacte permixti infudi gr. IV. Altero mane satis sanum vegetumque inuenio, multoties aluum deposuit, magnamque oblatæ brassicae copiam deuorauit.

EXPERIMENTVM V.

D. XXVIII. Ian. eadem hora eidem cuniculo pulueris veneni eiusdem grana V. ex lacte dedi. Hora III. in vehementissimas incidit conuulsiones et statim enecatus est. Dissecto cadauere, praeter ea, quae in experimento primo notauimus, vesicula fellea valde fuit disten-

distenta, materia tenui subrubella turgida. Ventriculum huius cadaueris cum omnibus suis contentis cani porrexi: Deuorauit omnia auidissime, sed nihil omnino incommodi inde ei euenit.

EXPERIMENTVM VI.

Die eiusdem mensis XXV. hora antemeridiana X. audita, feli iuueni foeminae pulueris Nucis Vomicae grana IV. cum aqua permixti, infudi inuito. Statim spuma viscida in magna copia ex faucibus eius effluxit. Hora una cum dimidia post valde iam videbatur imbecillis, celerrime aegerrimeque respirabat, iusculum ei oblatum respuebat, etsi famem sitimque pati videbatur. Hora post meridiem prima satis quidem tranquilla, admodum tamen imbecillis visa est. Elapsa adhuc hora dimidia, cum lac ei porrigerem, illico totum corpus valde tremere incepit, in latus sinistrum cecidit, pedibus antrorsum tractis, ac terribili voce animal eiulauit. Tunc pauxillum lactis ei in os infudi, quo vires aliquantum restaurari videbantur, ita, vt pedibus anterioribus insistere potuerit, posterioribus autem nequaquam, qui nimis erant imbecilles, vt, si in pedes erigebam, statim iterum in latus procumberet. Saepe quasi terrore correpta subsiliit, semperque illico iterum in latus cecidit. In vehementissimas nunc incidit conuulsiones, quadrantem horae durantes, quo elapso auram efflauit. a)

Se-

a) Dum felis jam in eo esset, vt e vita vellet excedere, dum nullam fere sensationem habere videbatur, viuum ei por-

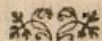
Sequenti die cultro anatomico animal subieci: Apertum abdomen intolerabilem spirabat foetorem. Venter valde distentus, aperto oesophago multum aeris elastici effluit, indeque collapsus est. Superficies eius interior in quibusdam locis maculis rubris erat obsessa. In contentis ventriculi frustula carnis bouinae, quae die ante venenum datum deglutierat, erant adhuc immutata, praeterea massam quandam albam duriusculam, lacti coagulato similem, stramen et crines continebat. Intestina aere elastico plena. Colon excrementis duris oppletum. Vesica urinaria ad crepaturam usque distenta vrinaque plena. Pulmones multis punctis albis fuerunt notati inque regione vesicae felleae virides. Vesica fellea fere vacua. Totum systema venosum et arteriosum atro sanguine turgida.

EXPERIMENTVM VII.

D. XXV. Martii hora X. vespertina, cani domestico *b)* hybrido masculo, robusto, VI. circiter annorum, pulueris Nucis Vomicae Scrupulum cum aqua infudi. Post dimidiam horam dorso pedibusque rigidis trepidus circumcurfitauit, hinc in latus concidit, pe-

rexi murem, quo facto caput illico erigens pedemque extrahens murem arripere conabatur, sed vires nimis erant prostratae et statim interueniebat mors. Mirandus certe naturae instinctus!

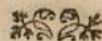
b) Notandum est, me per totam dissertationem nomina specifica canum sumsisse ex Linnaei System. Nat. Edit. X. quae prodit Holmiae 1758.

pedibus extensis tremens, vrinam emittens, linguamque exserens liuescentem. Ictus aegre surrexit, de-
nuoque in latus concidit, excitatus pedes currendo
vix curuare compos. Stetit dein diu immobilis: Con-
fedit hinc et post minutum conuulsus est aliquot mo-
mentis vehementer, pedibus rigidis. Denuo rigidus
iacuit; hinc tremuit per interualla, pedibus extensis.
Aliquoties anhelauit raucus. Lingua propendebat
aperto ore. Mentis compos semper fuit. Rigidissi-
mus toto corpore, hinc capite retracto iacuit, et co-
piose fluxit saliuua. Respiratio semper vehemens fuit.
Sensus fere desiit, pedibus distrahi impatiens, et tum
tremebundus. Subinde conuellitur cum anhelitu.
Hora XI. cum dimidia periit post continentiores con-
uulsiones et debiliores, statimque pulsante adhuc sub-
inde corde rigiditas corporis desiit. Dissecto cadaue-
re sequentia notatu digna occurrere: Venae sub cute
ubique sanguine atro et fluido plenissimae. In abdo-
mine vasa itidem turgida. Ventriculus intus totus
inflammatione atro-rubens: Extra pylorum inflam-
matio nulla. Pulmones e cinereo rubentes, punctis
nigricantibus; sinister circa angulum anticum medium
macula quasi fugillata erat notatus. Hepar renesque
sanissima. Cor sanguine fluido distentum. Vesica
vrinaria vrina plenissima. Intestina intus fere vbi-
que mucosissimo intente bilioso et flauo copiose obducta.

EXPERIMENTVM VIII.

D. III. Maii hora vespertina VIII. cani domestico,
masculo, vigenti, pulueris Nucis Vomicae Scrupulum
ex aqua infudi. Statim inquiete habuit, et vix elapsis

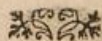
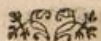

tribus minutis primis quasi hemiplecticus cruribus potius diuaticis rigidisque vocatus incescit. Hinc subito in quatuor pedes rigide extensos insurrexit et quasi rabidus latus adfricauit parieti illudque variis vicibus toto corpore et capite impulit. Dein corruit in latus, iactans rigidus artus resurrexit denuo et altera vice procidit in latus, tumque periodice conuulsiones spasticas, rigiditatem spinæ dorsæ, pedum rigidorum iactationes interdumque totius corporis, cum immani anhelitu, aestuante ore et lingua propendente, passus est, vrinamque copiose excreuit, caput resupinauit, et post summos membrorum rigores ac lentiores respirationem, nondum horæ quadrante elapso viuere desiit. Mortuo statim musculi et membra cuncta flaccescebant. Sectione plerasque venas sub cute turgidas, ventriculum pane plenissimum, intus ad fundum et arcus maioris tractum leuiter rubentem deprehendi: Duodenum extra pylorum rubrum: Vesicam vrinae semiplenam; sanguinem semigrumosum: Pulmonem dextrum, in quo latere decubuerat, sanguine effuso atro liuidum; sinistrum posterius liuidis undis nebulosum. Reliqua in trunco erant sana, præter vlcuscula antiqua renum et cystidem felleam semiplenam, lienemque liuescentem.

§. II.

Nucem Vomicam, quæ est fructus arboris cuiusdam in Malabaria et Ceylonia prouenientis, ab autoribus horti Malabarici Caniram, c) ab hodiernis autem

c) RHEED. Hort. Malab. l. p. 71. t. 37.

autem Botanicis Strychnos foliis ouatis, caule inermi *d)* dictae, perniciosissimum esse venenum satis probant haec, et quae ab aliis instituta sunt experimenta, quae breuibus hoc loco repetere licebit: ANTONIVS DE HEYDE dedit cani Nuces Vomicas duas concisas. Tremebundus fuit et inquietus. Stare non potuit, pedes erant conuulsiui; mortui instar corruit, tandemque de subito mortuus est. *e)* GESNERVS duos canes a veneni huius drachma dimidia post obdormitionem et conuulsiones enecatos vidit. *f)* MATTHAEVS SEVTER cani foemellae Nuces Vomicas duas concisas butyroque mixtas intrudit. Post dimidiam horam rabidae instar hinc inde currere coepit, accedente rigore et stupore pedum mortua quasi corruit. Breui pedibus iterum erecta stare et circumcurrere incepit: Nunc iterum quasi mortua decidit. Tandem iterum excitata tertii paroxysmi inuasionem cum difficili respiratione enecata fuit. Alteri cani masculo duabus vicibus duas Nuces Vomicas integras, non excoriatas aut concisas, deuorandas porrexit: Vnde post difficilem respirationem, somnolentiam, tremores, horrores et conuulsiones succubuit. Alii cani masculo propinauit vnciam Essentiae Nucis Vomicae spiritu vini simplici paratae, qui conuulsionibus, tremoribus, horroribus, torpore, rigore, respirandi difficultate, cum leui spumescencia oris correptus, intra semiquadrantem obiit. Denique alteri cani masculo

d) LINNAEI *System. Nat.* Edit. X. Tom. II. p. 935.

e) ANTON DE HEYDE *Obsoruat.* 50.

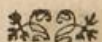
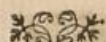
f) vid. JOH. BAVHINI *Hist. plantar. vniuers.* L. III. Cap. 145.

sculo vnciam Effentiae aqua pluuiali factae eodem cum successu, excepta spumescencia oris, exhibuit. g) IEREM. LOSSIVS diuersis canibus, felibus, cornicibus et anatibus exhibuit, et sequentia phoenomena obseruauit, quae cum nostris egregie conueniunt: Dimidia circiter hora ab exhibitione anhelose primum respirant, mox redduntur torpidi et timidi, adeo, vt ad leuisimum quoque strepitum exhorrescant, vix progredi audeant; rigidis, si impellas, quasi pedibus incedunt; tandem corripuntur spasmio tetano totius corporis, idque per vices (saepe enim sese recolligunt) quousque extinguuntur prorsus intra horae circiter spatium, citius tardiusue, pro natura doseos et subiecti diuersitate. Quodsi vi ad motum concitantur, venenum citius agit, in ipso vero motu instar stipitis derepente rigescunt, omni prorsus motu et sensu cessantibus. b) Addit LOSSIVS i) in paroxysmo fortiori prorsus bruta nec videre, nec audire, nec tactu percipere, etiamsi diuersis partibus pungantur vel vulnerentur. Abscidit iis aures, caudas, sed sine omni doloris alicuius percepti indicio. Plurimi corripuntur fortissimo terano, obrigescunt toto corpore, aures et cauda extenduntur, venter infimus indurefcit, adeo, vt vix ac ne vix flecti queant. In aliquibus obseruantur motus conuulsiui contractorii et dilatatorii, et mors praesto adest. Nonnulla quoque admo-

g) MATTHAEI SEVTTERI Disputat. inaug. *de Nuc. Vom.* Lugd. Bat. 1691. §. 13.

b) vid. *Disp. de Nuc. Vomic.* Vitemb. 1683. §. 15.

i) *Disp. cit.* §. 18.

admodum egregia cum hoc pharmaco instituit experimenta IOH. IAC. WEPFERVS *k*) quae omnia vero hic enarrare superfluum videtur. In cane a Nuce Vomica breui tempore extincto stomachum et intestina ruberrima obseruauit W. COVRTEN. *l*)

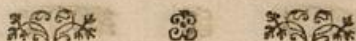
§. III.

Satis et sole clarius deleteria Nucis Vomicae vis ex hisce experimentis apparet. Fabula est, hanc Nucem tantummodo ea necare animalia, quae clausis oculis excluduntur, vt canes, feles, lupos, vulpes, cornices. Ex primo enim et quinto a me instituto experimento constat, cuniculos aequae facile ac canes inde iugulari; cuniculi autem oculis omnino apertis nascuntur. Et non desunt casus, vbi in ipsis hominibus Nux Vomica virtutem suam venenatam exseruit: Siquidem MATTHIOLVS experimentum habet de muliere Nuce Vomica enecata, et postmodum addit ipsa symptomata, quae inducit: Assumptam Nucem scilicet ab homine statim nausea, vomitus copiosus, sitis vehemens, alui fluxus immoderatus, pectoris angustia, subita virium prostratio, sudor frigidus, conuulsio, tandemque, nisi cito succurratur, mors sequitur. *m*) HOFFMANNVS autem refert, puellam X. annorum, cui ad pertinacem vincendam quartanam Nucis Vomicae grana XV. duabus vicibus propinata essent,
breui

k) vid. eius *Historiam Cicutae aquaticae* Cap. XIII.

l) in *Philosophical Transactions*. n. 335.

m) *Commentar. in Dioscorid.* L. IV. Cap. 23.

breui post summis anxietatibus praecedentibus et ad vomendum conatibus esse extinctam. *n*) Et laudatus MATTHAEVS SEVTER vidit foeminam Belgicam ab exhibita Nuce Vomica cum Gentianae radice scopo antifebrili, periculosis horrendisque conuulsionibus correptam, cum subsequente rigore et stupore ferme omnium partium. *o*) Nucem Vomicam homini exigua dosi conuulsiones inducere, ad drachmas duas vero vel tres certo esse lethalem, Celeberrimus HILL profitetur. *p*) Verum tamen nec exiguo pondere, imo nec maiori semper hominibus videtur nocere. SCHVLZIVS enim non solum memoriae prodidit, in minori dosi, ascendendo ad quindecim grana, innocue datam fuisse iuueni octodecim annorum, epilepsia chronica laboranti; *q*) sed et MONTIVS testatur, Lappones dimidiam Nucem concisam cum aqua vel spiritu frumenti contra colicam assumere non sine successu. *r*) Etiam GEORG. MELICHIVS nuces vomicas homini innoxias esse ostendit exemplis cum Turcarum, qui eas innoxie estant, tum mulieris infamis, cui non parua copia porrecta, ut moreretur, sed superuixit. *s*) Et FALLOPIVS testatur, se locutum esse cum scholaribus Germanis, qui innocue assumerunt huius nucis scrupulum, vel duos, et
quan-

n) FRID. HOFFMANNI *Medic. ration. systemat.* T. II. p. 175.

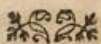
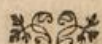
o) *Disput. cit.* §. XI.

p) JOHN HILL'S *History of the Materia Medica*, p. 505.

q) *Materia Medica*, p. 404.

r) *Disp. de Medicina Lapponum Lulensium*.

s) *Dispens. medic. ad elect. de aromat. Galen.*

quandoque vsque ad drachmam. *t*) Lossivs quoque ipsemet in substantia et extracto toties ad granum vnum vel alterum degustavit; sed prorsus sine omni vel leuissima noxa. Nouit etiam amicum, qui integram Nuce[m] Vomica[m] deglutiuit innoxie. *u*) Denique WEDELIVS refert, se sartorem empiricum nosse, qui non paucos tertianarios vsu nucis vomicae liberauit. *v*) Illud tamen apparere ex meis experimentis videtur, primo, bestias longe minorem dosin, ac homines, sustinere posse; deinde vero nec illis tantillo pondere esse venenatam (Exper. II. III. IV.) sed perinde ac omnia venena, si parcissima copia exhibeatur, non deleterium effectum, sed mitiorem edere. *x*) Quapropter iusto rigorosius censemus iudicium CASP. HOFFMANNI, qui de deleteria Nucis vomicae qualitate sic loquitur: *Est venenum, nec tantillum tribui iis, qui subsiliunt, canibus, felibus, lupis, vulpibus cet. potest esse venenum, homini non est: Ego nolim tam temerarium esse quenquam vt subito fidem det talibus experimentatoribus, si enim semel bene cessit, non ob id tutum est experimentum, neque desunt contrarii euentus.* *y*)

§. IV.

t) Tr. de tumor. p. 11.

u) Disp. cit. §. 23.

v) Disp. de Venen. et Bezoart.

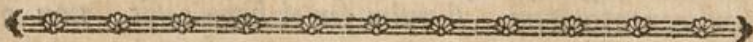
x) vid. Optimi et pie Venerandi Praeceptoris mei, Excell. VOGELII *Histor. Mater. Med.* p. 15. §. 46.

y) *de Medicament. officin.* Lib. II. C. 172. §. 150. p. 507.

§. IV.

Neque denique hoc reticere fas est, egregium obseruatorem LOSSIVM, quem supra laudavi, duas obseruationes adferre, quae a meis prorsus abhorrent, quarum altera effectum minorum dosium, altera vero phoenomena in sectione cadauerum nuce Vomica enecatorum concernit. Quod ad primum attinet, testatur ille, cum doses mutasset, a duobus granis ad drachmam et ultra ascendendo, minimam aequae ac summam dosin, feles alias tenaciter viuentes, iugulasse; quamuis a minori dosi diutius quodammodo superuixerint. z) Circa alterum momentum vero haec notauit: Cum canes et feles statim post interemtionem aperuisset, se nullam neque in ventriculo, neque in sanguine, neque alibi noxam manifeste conspexisse, nisi quod sanguis fluidior quodammodo visus fuerit, praecipue circa cor; etiam post diei ac noctis spatium ab extinctione bruti. a)

CAP. II.

DE

RADICE SCILLAE.

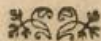
§. V.

EXPERIMENTVM I.

D. IX. Febr. hora pomeridiana II. Cato vetulo porrexi lac, cui grana X. pulueris radice Scillae admixta

z) *Disp. cit.* §. 17.

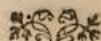
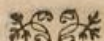
a) §. 19.

tā erant. Pauxillum huius misturae lambebat catus, sed illico vehementer clamabat, spuma pituitosa ex ore emanante, et reliquum lactis deglutire omnino recusabat. Die sequenti hora antemeridiana XI. cum dimidia, eidem animali exhibui eiusdem pulueris grana V. cum farina triticea et aqua in bolum redacti. Statim copia spumae pituitosae ex faucibus effluxit. Hora a meridie prima subitaneus et copiosus vomitus secutus est, parciior post semiquadrantem, sub clamoribus. Dein immobile stupidumque factum est. Hora II. circiter inter vomitum, alui deiectiones et iactationes corporis periit. De obiecto cibo nihil detiorauerat. Tunc cultro anatomico subieci et sequentia obseruavi: Intestina corrugata, forte ab inedia: Vesica urinaria penitus contracta, ita, vt rugis in minimam molem conuieret, vrina omnino vacua: Vasa venosa maiora omnia sanguine fluido atroque turgida: Ventriculus constrictus corrugatusque, versus pylorum vnico loco subinflammatus, intus mucosubflauo spumoso obductus: Vesica fellea exigua subglobosa, duriuscula, extus alba, continens loco bilis mucum crassum ex fusco flauum et aliquantulum pituitae subflauae, ipsa variis locis intus subfulua: Ductus cystici anfractus primus obstructus valdeque extensus, massa fusca parietibus inhaerente; reliqua anfractus bilem tenuem continentes.

EXPERIMENTVM II.

D. X. Febr. tempore meridiano Cuniculo paruulo masculino, X. circiter hebdomadam, grana IV. Scillae, cum farina triticea in bolum redactae, intrusi,

sed bolum huncce illico exspuit. D. XI. hora III. eidem cuniculo pulveris radice Scillae grana III. cum lacte infudi, absque vlllo effectu.

EXPERIMENTVM III.

D. XII. Febr. hora pomeridiana II. animali eidem pulveris huius grana VI. cum simili vehiculo exhibui. Statim brassicam auide comedit et laete habuit, neque vllum symptoma perpeffum est.

EXPERIMENTVM IV.

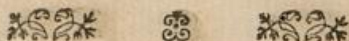
D. XIV. Febr. post horam XI. eidem cuniculo ieiuno pulveris huius grana vltra XIX. cum lactis s. q. in pulviculam redacti dedi. Breui post vrinam copiosam emisit et foeces consistentiae solitae. Os pedibus et lingua purgavit laeteque habuit, vrinam suam etiam lambit auide. Quieuit postea. Oblatum panem minime appetiit. Hora post meridiem I. cum dimidia pedibus insistere nequiuuit, auribusque arreftis attonito similis iacuit, subinde caput ad terram demittens; excitatus tremebundum circumreptaui, pedibus vix vti compos: Sub quiete saepius inhorruit, inquietusque visus est, in primores pedes se erigere frustra tentans; hypochondriis et pectore valde anhelauit. Hinc quasi catalepticus factus per aliquot minuta, auribus resupinatis pedem anticum sinistrum crebro mouens. Post minuti vnus quietem primo antrosum ferri laborauit, dein posteriori corpore contracto nisus ad vomendum validos edidit aliquamdiu, sed nullo vomitu secuto. Hinc quieuit, clamorem dein breuem edidit, corpusque ad quietem composuit.

Ad

Ad dolores ceterum et strepitus sensibilis semper fuit. Diuturna hinc secuta quies, nisi quod locum subinde aegerrime mutaret. Hora II. cum dimidia in primores pedes insistere quasi potuit, posticos paralyticos trahens, quorum dexter a strictiori ligatura gangraenosus iam antea intumuerat, vegeto tamen animali. Post horae quadrantem brassicam oblatam appetiit et hora III. comedere non segniter coepit, eoque statu mansit vsque ad tertium diem, tum nihil superfuit morbi, nisi pedum impotentia et gangraenosae tibiae catalepsis. Toto eo tempore a Scilla neque purgatorius, neque emeticus, neque adeo diuretius effectus apparuit. D. XVI. tempore vespertino, sensim imbecillior factus tandem mortuus est, pedem tendinibus rigidum, tarsum digitosque subgangraenosos ostendens. Vesica urinaria erat urinae plena. Ventriculus mucum tenuem, fuscum, parcum continuit. Passim areolae fuscoatrae, eschara in foueola erosa latente, qua remota fundus liuido-ruber apparebat. Intestina tenuia mucum pellucidum subfuscum, crassa foeces copiosas coercebant. Bilis tenuis, rubicunda. Hepatis substantia meliceridibus numerosis obfessa. Ventriculus cordis minor sanguine coagulato et massa lardosa, exteriorem parietem crasso strato obducente, oppletus; alter vero et auriculae sanguinem tantum condensatum continebat.

EXPERIMENTVM V.

D. XII. Febr. hora pomeridiana secunda Cani graio, iuueni exhibui pulueris radice Scillae scrupulum dimidium, in binis prunis coctis, pereuntibus
sub

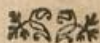
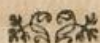
sub intrusione aliquot granis. Statim copiose saluare coepit, postque horam dimidiam pituitam cum contentis ventriculi euomit, prunumque vnum integrum, haerente in eo fere omni indito puluere. Hinc aliquoties adhuc spumofum flauumque liquorem excussit vomitu, vsque versus horam IV. Tunc demum carnem appetiit, posteaque nihil mali sensit.

EXPERIMENTVM VI.

D. XV. Febr. tempore meridiano cuniculo adultiori, sexus foeminini, grana XIX. pulueris radice Scillae, cum pauxillo lactis permixti, infudimus. Obambulauit, statim quieuit, sine signo effectus cuiusdam subiti. Hora prima brassicam copiose deuorauit. Versus horam IV. copiosam vrinam misit, quarta vero audita pedibus insistere amplius imposuit, et attonitus iacuit cibumque recusauit. Aluum nondum deposuit. Hora V. cramben oblatam impigre rosit. Hinc denuo pedibus satis bene uti visus est, et dehinc nihil mali sensit.

EXPERIMENTVM VII.

D. XXV. Febr. hora IV. pomeridiana feli foeminae vetulae pulueris radice Scillae fere scrupulum cum aqua infudi inuito. Paulo post ter quaterue vomuit. Hinc quasi stupefacta in vno fere semper loco se continuit, ab omni cibo, carne et iusculo carniuum, omnino abstinens. In hoc statu manebat vsque ad diem huius mensis XXVIII, quo die, imbecillior sensim facta, hora pomeridiana III. cum dimidia placide extincta est. Corpus eius die sequente aperui:
Vesica

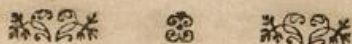

Vesica urinaria et intestina valde erant corrugata, ceteroquin sana: Ventriculus corrugatus spuma ex flava viridi et aere oppletus, in nonnullis locis leuiter inflammatus, stigmatibus gangraenosis inustus: Vasa sanguinea et cordis ventriculi sanguine atro turgescerant. Reliqua apparebant integra.

§. VI.

Scillae radicem, quae tantam sibi in Medicina acquisiuit gloriam, omnis venenositatis non esse expertem, haec a me instituta experimenta satis probare mihi videntur: Et prisca iam dudum aevi medici, HIPPOCRATES, GALENVS, DIOSCORIDES, CELSVS, CAELIVS AVRELIANVS, ob vim acrem ac feruentem nunquam eam solam, neque sine correctione in vsum vocarunt, correctamque non intus in substantia, nisi aceto fere tantum infusam, aut vino vel aquae mulsae, exhibere ausi sunt. Arabes etiam Medici suspectam ipsam habuerunt, vt ex AVICENNAE testimonio apparere potest, quod ita habet: *Quandoque accidit ex acceptione eius, et ex multo vsu eius, quae bona est etiam, exulceratio intestinorum et viarum hepatis, et antecedunt eam punctura et incisio.* b) Inter recentiores IOH. DAN. GEIERVS de radice Scillae haec habet: *Insignem Scillae effectum in venenis nouimus, at tamen mirum, eam quoque insignem malignitatem in se continere, ideo communiter pani includitur furnoque calefacto imponitur ac ita ad benigniorem vsum praeparata*

b) L. IV. Fen. VI. Tr. I. Cap. 22. p. m. 493.

paratur: Accedit vero, ut panis micas, quibus Scilla erat inclusa, Meleagridi edendas proiicerem, horulae spatio vix praeterlapso titubare alasque pandere, conuelli, tumultuari, nec granulum hordei assumere, usque dum plane visum amittebat, nodis duris in pedibus erumpentibus. c) Narravit mihi quoque Excellentissimus VOGELIVS, olim in pharmacopolio quodam tres porcos fuisse eiusmodi pane oblato intra paucas horas interfectos, ac in singulorum ventriculis gangraenae vestigia permulta apparuisse.

CAP. III.

DE

AMYGDALIS AMARIS, d)

§. VII.

EXPERIMENTVM I.

D. XV. Febr. paulo ante horam XI. Cani vertago masculo duorum circiter annorum, Amygdalas amaras tres cum lacte contritas infudimus invito. Paulo post aquam avidissime hausit. Hora XII. cum dimidia lentes et carnem impigre deuorauit et aquam hausit.

c) vid. *Ephemerid. N. C. Dec. II. Ann. VIII. Obs. 138. p. 298.*

d) Sunt fructus Amygdali foliis petiolatis, ferraturis infimis glandulosis, floribus sessilibus geminis. LINN. *Syst. Nat.* Edit. X. T. II. p. 1056.

hausit. Hora I. cum quadrante iterum dedi Amygdalas amaras quinque, cum lacte tritas. Vix horae quadrante praeterlapso, cum ei crustam lardi porrigerem, vomuit et carnem deuorare recusauit. Hora IV. tranquillus iacuit, nihil cibi accipiens. Post horam VI. aquam hausit, carnem vero respuit. Hora IX. tandem cibum assumfit, et porro nihil mali passus est.

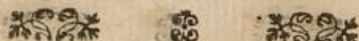
EXPERIMENTVM II.

Die eodem, hora pomeridiana II, Cuniculo mari, trium circiter mensium, Amygdalas amaras duas cum dimidia, cum lacte tritas, infudi. Hora IV. brassicam deuorauit et admodum alacris vegetusque obambulauit, in posterum quoque nihil incommodi sentire visus.

§. VIII.

Amygdalas amaras quibusdam animalibus esse lethales, multis obseruationibus est comprobatum. WEPFERVS ex vnica drachma columbum enecatam vidit, et ex eadem dosi felem; alia autem felis tres vncias et canis quinque sine lethali effectu acceperunt. e) Vnde hi diuersi euentus? Sciurum amygdalis periisse IAENISIVS vidit: Gallinasque septem ex magmate residuo post expressionem olei gressu vacillante tanquam temulentas incedere, caput et collum torquere, in terram pectore procumbere, pedes ex-

e) *Lib. cit. Cap. XIX.*

plicare, mox denique mori. *f)* Duas passerres Canarienses Amygdalis amaris et quidem in parua quantitate deuoratis in momento et quasi fulmine tactas expirare vidit GEORG. TOB. DÜRRIVS. *g)* Psittacis quoque amygdalas amaras lethales esse, imo amygdalas dulces aliquando psittaco mortem intulisse, obseruatum est. *b)* Amygdalis amaris praesumptis ebrietatem non sentire dicitur; *i)* sed in nonnullis non abarcere, sed accelerare potius ebrietatem, imo nauseam, cardialgiam, vomitus, colicam aliaque grauiora excitare Symptomata, STENZELIVS obseruauit. *k)*

CAP. IV.

DE

SEMINE STAPHIS-AGRIAE. *l)*

§. IX.

EXPERIMENTVM I.

D. XVII. Febr. hora pomeridiana II. Cani graio, ieiuno, infudimus Seminis Staphis-agriae concisi et cum

f) *Ephem. N. C. D. I. A. VIII. Obs. 99.*

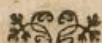
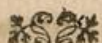
g) *Ephem. N. C. D. III. A. I. Obs. 156.*

b) *Ephem. N. C. Append. ad Cent. I et II. p. 194.*

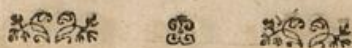
i) *PLINII Hist. Mund. Lib. XXIII. Cap. VIII.*

k) *diff. de anod. virtute Venen. p. 35.*

l) Est Delphinium nectarius diphyllis petalo breuioribus, foliis palmatis, lobis obtusis. LINN. *Syst. Nat. Edit. X. T. II. p. 1080.*

cum aqua mixti scrupulos quinque. Post horae quadrantem vomendi conatus conuulsiuos aliquot habuit, qui inhibiti fuere. Dein in terram decubuit et neque caput, aut vix saltem, aegerrimeque corpus in pedes erigere potuit; aquam recusauit; in terram decubuit tremebundus. Voce priuatus erat ac uocis punctus strepitum faucibus edebat. laciens data in os bina assae carnis frustra aegerrime vix manducauit et totius corporis nisu deglutiuit, an vsque in ventriculum? Hinc conuulsus est cum deglutiendi nisibus, semper in latere decumbens; vrinam misit paucissimam. Lingua ex ore paralytica in terram propendebat. Elatus in pedes statim in latus concidit. Post aliquot plura minuta prima primo foeces, hinc vrinam copiosam, sine imperio vt videbatur, amisit. Immotus fere iacuit, singultiens subinde, pedesque mouens debilissime, omnibus flaccidis: Breui post ad omnis generis tormenta insensibilis. Post duo vel tria minuta pulsus cordis, antea adhuc satis vegetus, cessauit, adeoque animal sine grauiori spasmo obdormiuit, nondum elapsis tribus horae quadrantibus. Dissecto cadauere haec adnotaui: Lingua erat liuescens: Ventriculus inflatus, ad fundum extus inflammatione rubens: Vasa mesenterii et intestinorum sanguine plena: Intestina extus sana; rectum foecibus plenum; ileon fluidioribus: Intestina tenuia interne passim neque rara stigmata areasque inflammatorias ostendebant. In ieiuni medio lumbrici postero mane adhuc viuentes et seminis staphisagriae passim frustra muco et pituita inuoluta viscebantur: Inflammatio villosae undulata: Inflammatio in summa parte ieiuni vehementissima, ita vt tota super-

ficies saturate atroque ruberet: Ventriculi maxima cauitas feminibus staphis-agriae cum mucro virescente pauco, fundus vero aliquot panis frustis erat repletus; a cardia et fundo versus pylorum constrictum et duodenum tota superficies inflammatione ex liuido rubens: Vasa omnia sanguine atro plena: Renes sani: Cystis subinflammata; bilis flauo-sanguinea, tenuis: Pulmo dexter, cui lateri incubuerat moriens, atro sanguine erat suffusus penitusque collapsus et maculosus; alter vero aperto pectore distentus minusque maculosus: Pericardium tenuissimum: Mucro cordis dextrorsum subinflammatus: In auriculis sanguis paucus, coagulatus, neque nimium copiosus in ventriculis et valde condensatus.

§. X.

A nemine, quantum scio, cum hoc semine experimenta hucusque facta sunt, et mihi tanta feminis recentis copia non aderat, ut plura instituere potuissem; sed hocce vnicum tamen de venenositate eius fatistestari credo. Purgante equidem virtute pollere, sed ob acrimoniam inflammatoriam tuto non exhiberi, refert Excellentissimus VOGEL. *m)* Et ne externe quidem tuto hoc semine uti licere, testatur SCHVLZIVS, siquidem inquit: *Sunt, qui in odontalgia denti patienti iubent imponere. Feci aliquando in me ipso periculum, sed tanta mali exacerbatio insecuta fuit, ut vix mei compos manerem. n)*

CAP.

m) Lib. cit. p. 185.

n) IO. HENR. SCHVLZII *Mat. med.* p. 435.

CAP. V.

DE

NAPELLO. o)

§. XI.

EXPERIMENTVM I.

D. XVII. Febr. hora XI. cum dimidia Cani venatico, iuniori, masculo, ieiuno, infudimus radicis Napelli, antecedente die e terra effossae, derasae, et cum pauxillo aquae permixtae, drachmam. Post horae quadrantem panis aliquot frustra deuorauit et eo usque laete habuit, sed inquietus fuit et subinde inhorruit. Tristis hinc factus, hora XII. cum dimidia vomuit ventriculi contenta, fusco colore a pane et Napello tineta, copiosa. Brevi post iterum vomuit liquorem fuscum, non spumofum, pituitosum, postque eum carnis frustum oblatum auide assumfit. Inter horam primam et secundam iterum vomuit et reiecta vomitu iterum deglutiuit. Hora II. eiusdem diei cani huic iterum intrudimus eiusdem radicis simili modo paratae, drachmas duas. Post horae quadrantem vomuit. Hinc saepe aliquot minutis elapsis in conatu turbatus, conuelli coepit, vomendique conatus cum grauissimis artuum contracturis, anticis pedibus in nucham complicatis, concidens inque terra se horrendis modis volutans, exseruit, postque conuulsiones erectus et sedens vacillauit semel, hinc vomuit. Repetierunt con-

o) Est Aconitum foliorum laciniis linearibus, superne latioribus, linea exaratis, LINN. *Syst. Nat. Ed. X. T. II. p. 1080.*

conuulsiones sensim leuiiores, pedemque plerumque dextrum canis in os intrudebat, quaternis per interualla pedibus insistens. Aquam horruit, momentoque in latus collapsus iacuit. Remiserunt hinc sensim symptomata, et altero die pristinam sanitatem omnino recuperauit.

§. XII.

Plura de hoc veneno capere experimenta superfluum duxi, cum eius deleteria vires omnibus notae experimentisque satis comprobatae existant; quorum nonnulla hic subnectere liceat: Cani radicis Napelli ficcae grana XV. cum iusculo et carne propinata sunt, Statim gulae strangulatione comprehensus est, inquietus fuit, lipothymia quasi comprehensus, secutis maximis vomituritionibus vomituque iterato copiosissimo; post horam cessauerunt symptomata. Cuniculo Napelli drachma diuturniora, sed eadem fere symptomata excitauit. Singulares in utroque fuere gemitus interrupti, neque ab alio veneno obseruati. Napelli herba tota recenter contusa et ad unciam cani data non magis inquietauit eum, quam gramen comestum. *p)* Incomparabilis WEPFERI de hoc veneno experimenta hic repetere non lubet. *q)* Hominibus aequae ac ceteris animalibus hanc plantam esse lethalem,

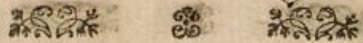
p) W. COVRTEN in *Phil. Transactions.* n. 335.

Vltimum hoc COVRTENII experimentum herbam Napelli virulentiae expertem declarare videtur, sed locupletissima de eius vi deleteria testimonia aliorum extant,

q) vid. *Hist. Cicut. Aquat. Cap. XI.*

lem, tristis saepe experientia docuit. MATTHIOLVS refert, Pragae latroni suspendio damnato datam esse radicis Napelli drachmam vnam, et post sesquihoram aliud pharmacum ex Napelli caule, foliis, floribus et semine paratum. Tertia dehinc elapsa hora de vniuersi corporis lassitudine vlcerosa, imbecillitate magna et cordis grauedine conquerebatur. Audacter loquebatur et viuidis Matthiolum intuebatur oculis, frigidus tamen sudore madere frons coepit, et pulsus iam fere obdormiscebat. Antidotum tunc propinabatur, quo epoto illico inuersis oculis atque ore in latus distracto, capiteque in scapulas rigente, ingenti admodum animi deliquio correptus est. Vino nunc irrorabatur facies, quo statim reuixit, emissis interim per sedem excrementis. Tunc de frigore conquerens paulo post putrida, biliosa et liuida quaedam vomitu reiecit, quo se non parum adiutum fassus est. Interim se ad sinistrum conuertit latus, ac si dormire vellet et nullo alio exorto symptomate tandem obtumuit et obiit simul, liuida facta facie, ac si laqueo fuisset suspensus. r). Vir quidam in acetariis accepit herbam Napelli. Initio statim calorem aliquem sensit serpentes, qui linguam non solum, sed maxillas etiam afficiebat, ita, vt dentes ipsi vacillare viderentur, genae insimul eum in modum irritabantur, vt adstantes non solum, sed speculum etiam loquerentur, faciem illius ad duplum intumuisse. Calor ille serpens extendebatur sensim sensimque, donec omne illius corpus, speciatim

r) P. ANDR. MATTHIOLI *Comment. in Dioscorid. Lib. IV. Cap. 73.*

ciatim vero eiusdem extremitates, occupasset. Praeter haec articuli illius, praesertim circa genua, nec non malleolos relaxabantur. Tendines subliebant, ita, ut difficulter per cameram deambularet, ipseque crederet, se sentire aliquam motus sanguinis circularis in omnibus membris retardationem, et a carpis ad digitos manuum, a malleolis vero ad digitos pedum, eiusdem totam cessationem. Nulli tamen prius, quam oleum assumerat, aderant simul vomendi conatus. Post haec caput afficiebatur vertigine, oculi obscurabantur oberrabantque, in auribus vero continuum furdumque percipiebat sonum, quem animi deliquia sequebantur. s) Multa et miranda symptomata exorta ab hac radice in acetariis sumta obseruauit et descripsit VINCENT. BACON. t) Napellum apud Polonos innoxium esse vult BERNHARDVS A BERNIZ. u) Sed negat id et contrarium obseruationibus demonstrat IOH. PETERSONIVS AB HAIN. v) In Suecia quoque lethale venenum esse, hominibus, narrat IOH. NORAEVS, w) itemque capris, ouibus & vaccis obseruauit IOH. MORAEVS. x) Ita tamen pestifera, ac nonnulli volunt, haec planta reuera non est. Merae sunt nugae, quod PLINIVS narrat, tactis genitalibus

s) *Commerc. litterar. Noric. Ann. 1738. p. 376.*

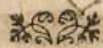
t) *Transact. Philos. traduit par Bremond Ann. 1734. p. 92. seq.*

u) *E. N. C. Dec. I. Ann. II. Obs. 41.*

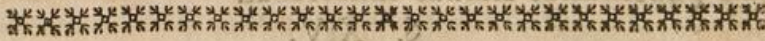
v) *E. N. C. Dec. I. A. III. Obs. 223.*

w) *vid. d. Schwed. Acad. d. Wissenschaften. Abhandl. 1. Band. p. 48.*

x) *eben dieser Abhandl. 7. Band. p. 219.*

foeminini sexus animalium eodem die inferre mortem. *γ*) Nec multo propius a veritate abesse videtur, quod PAVLVS DE SORBAIT refert, sibi aliquando Nappellum manu gestanti anulum cum lapide Turcico in plurimas partes fuisse disruptum. *z*)

CAP. VI.

DE

GUMMI GUTTA. *a*)

§. XIII.

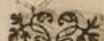
EXPERIMENTVM I.

D. XVIII. Febr. hora XI. Cuniculo, cui d. XVI. auripigmenti grana X. sine effectu data erant, infudi Gummi guttae grana XVIII. in f. q. aquae soluta. Post horae quadrantem excrementa liquida, pallido-flaua, exoneravit. Hora I. urinam emisit claram. Brassicam haud appetiit. Sopor stertorosus ab hora prima, stertore aegre interrupto, vsque in noctem continuauit, et versus matutinum tempus periisse visus est, repertus in dextro latere procumbens compressis pedibus. Ventriculus brassica deuorata erat plenissimus, cuius glomeri villosa sequebatur, a reliquis

γ) *Hist. Mund.* Lib XXVII. Cap. II.

z) *Vniuers. Medic. Append. de Venen.* p. 556.

a) Est succus arboris in Horto Malab. I. p. 41. t. 24. Coddampulli, ab Ill. Linnaeo Cambogia dictae.

quis tunicis seiuncta. Inflammatio passim leuissima erat. In intestinis inueniebatur chymus cinereo-flauescens: Tenuia intus erant inflammata: Bilis fulco-rubicunda, tenuis, copiosa: Hepar atro-rubens: Pulmones sani: In cordis ventriculis et auriculis sanguis paucissimus fluidus inhaerebat.

§. XIV.

Gummi Gutta minime tutum praebere medicamentum, ex hocce apparet experimento, et non minus ex hac obseruatione: Barbitonsor temerarius viro cuidam dedit Gummi Guttae non correcti drachmam. Sequebantur purgationes sursum deorsumque ineffabiles, lipothymiae horrendae & sexcenta alia mala. Ipse quidem aegrotus e faucibus orci aegre tandem retractus, vitam traxit misere, donec breui post excederet. *b)*

CAP. VII.

DE

COLOCYNTHIDE. *c)*

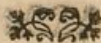
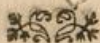
§. XV.

EXPERIMENTVM I.

D. XIX. Febr. hora post meridiem II. Cani molosso, adulto, seminis Colocynthidis concisi scrupulum cum

b) CHRIST. FRANC. PAVLLINI in *E. N. C. Dec. I. A. VIII. p. 139.*

c) Est Cucumis foliis multifidis, pomis globosis glabris. LINN. *Syst. Nat. Ed. X. T. II. p. 1279.*

cum aqua infudimus. Nihil mali inde passus est, et ne purgavit quidem.

§. XVI.

Semina, quae cani huic propinaueram, ut iam dixi, haud erant pulverifata, sed concisa tantum. Et haec forte fuit causa, quod canis eodem die inde non purgauerit: Sequentem enim die, quo Mercurii praecip. albi scrupuli duo eidem dati erant, in horrenda copia liquidam, fusce coloratam, deposuit aluum, femini colocynthis tunc demum operanti, ex parte saltem, ni fallor, tribuendam. Semen hocce a nonnullis quidem tanquam virtutis expers reiicitur, at virtutem similiter purgantem continere, WEDELIVS testatur. d)

§. XVII.

Colocynthis usum horrenda, imo lethalia saepe excitare symptomata, experientia docuit. Iuuenis quidam Colocynthis pomum contusum deglutiuit. Post eius usum non tantum ineffabilis ventris cruciatus, verum etiam dysenteria, talesque artuum superuenere contractiones, ut echinum referret. Vir quidam tardi ventris trium colocynthis pomorum decoctum bibit, quod tanta ipsi excitavit tormina, ut ille, apertis vasorum sanguiferorum ostiis, propter ingentem sanguinis fluxum breui vitam cum morte commutasset, ni, immisso in os et inferiora oleo illico remedii vim corrosivam refrænasset. Robustus homo,

d) *Amoenitat. Mat. med.* p. 150.

homo, cui enemate vnica drachma colocynthidis fuerat vsurpata, non diu superuixit; cui post mortem aliquot deinde horis, sanguis per sedem effluxit. Medicus quidam iunior principi cuidam pilulas purgantes exhibuit, quae cum non operarentur, sequenti die rursus similes propinauit, illisque, vt validiores essent, pulpam colocynthidis obiter puluerisatam commiscuit. Quarum vsu princeps, propter infinitas deiectiones easque cruentas, torminibus maximis excruciabatur. Quidam alius se purgare volens, vinum, in quo colocynthidis pomum per noctem maceratum erat, bibere solebat, quod licet sine noxa saepe fecisset, tandem lethalem inde contraxit dysenteriam. e)

CAP. VIII.

DE

SEMINE CATAPVTIAE MAIORIS. f)

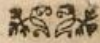
§. XVIII.

EXPERIMENTVM I.

D. XXV. Febr. hora pomeridiana V. feli foeminae iuueni seminis Cataputiae maioris minutim concisi

e) Has obseruationes ex variis auctoribus collectas legimus in ERN. ANTON. NICOLAI *System. Mat. Med. P. II. Lib. I. Sect. I. Cap. VII. p. 44.*

f) Est Ricinus foliis peltatis subpalmatis serratis. LINN. *Syst. Nat. Ed. X. p. 1276.*

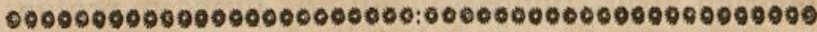
cisi scrupulum cum aqua infudi. Nihil omnino inde passa est.

EXPERIMENTVM II.

D. XIII. Mart. Cani extrario, hora pomeridiana V, infudi feminis eiusdem puluerisati drachmam vnam et dimidiam. Panem deuorare recusauit. Sequenti nocte subuiscida spumosa aliquoties euomuit et aluum liquidiorum deposuit. Altero mane hora VII. tristis iacuit et omnes cibos respuit. In eodem statu fuit hora IX. Post meridiem vorauit et pristinam penitus recuperauit sanitatem.

§. XIX.

Cum eiusmodi pharmaca, quia raro in vsum veniunt, plerumque in pharmacopoliis valde vetusta fieri solent, ex his experimentis aliquid concludere non audeo.

CAP. IX.

DE

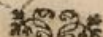
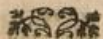
CAMPORA g)

§. XX.

EXPERIMENTVM I.

D. XXV. Febr. hora pomeridiana III. Cuniculo masculo, trium circiter mensium, cum aqua infudi

Cam-
g) Est resina arboris Iaponiae incolae, Laurus foliis triplinertuis lanceolato-ouatis, dictae. LINN, *Syst. Nat.*, T. II, p. 1010.

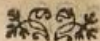
Camphorae grana X. Nihil inde incommodi sentire visus est, et iam post duas horas oblatam brassicam et panem auide deuorauit.

EXPERIMENTVM II.

D. I. Mart. hora matutina X. eidem cuniculo iterum huius pharmaci grana XVI. cum Saccharo contrita ex aqua infudi. Statim post adsumptionem celerrime respirauit, cibum respuit, tristis et quasi dormiturus vno loco se tenuit. Paulo post prae siti, vt videbatur, pedes suos naresque lambit. Sequenti die omnino restitutus est.

§. XXI.

Plura circa Camphoram capere experimenta, superfluum fore existimaui, quia in sufficienti copia in *Commentariis Bononiensibus* occurrunt: Experimentator omnis generis animalibus camphoram intrudit, quorum aliqua sopore blandissimo, quaedam profundo somno corripiebantur: Alia furore rapiebantur, alia quasi temulentia: Quibusdam mouebatur siue vomitus, siue alui deiectio, siue vrinae profluuium: Quibusdam singultus et praecordiorum anxietates: Quaedam mira neruorum distentione et epilepsia afficiebantur: Quaedam etiam interibant. Passerculo grana III. mortem intulerunt: Coturnici grana V. Columbo grana X. Pullo grana XXIV. Gallinae grana XXXVI. Gallo gallinaceo grana LXXII. Feli grana XX. Ranae granum vnicum. In quorum gulam camphorae fragmentum intrusum fuit, id in horum stomacho vel minime, vel vix quidquam pondere im-

minutum inueniebatur. Cibus, qui pridie, quam camphora, datus erat, in plerorumque stomacho prope modum indigestus et integer fuit repertus, quanquam eadem quandoque vnum, quandoque duos pluresque dies vixerunt. Quae animalia vel profundo somno obruta, vel neruorum distentionibus diu vexata fuerunt, eadem haec meningum maiorumque cordis vasorum, pulmonum item atque intestinorum inflammatione occubere. Fuit quoque bilis in istorum tenuia vasa vbertim effusa. Cruor in quibusdam dissectis vasis fluxit mellis spissitudine, in quibusdam contra fuit pene concretus. *b)* Idem auctor ampullis vitreis infecta varia inclusit cum frustulo camphorae, et hoc modo vespas, muscas, pulices, culices, scorpiones, cimices, pediculos, formicas, araneas, cet. necavit. *i)* Camphoram, puerperis ad lochia promouenda datam, deliria phrenitica excitasse obseruauit ALBERTI. *k)* Obseruante BORELLO, mulier quaedam, cum saepe camphorae pyxidi infedisset, abortum passa est. *l)*

b) *Commentar. Bononiens. T. IV. p. 199. seq.*

i) *T. III. p. 312. seq.*

k) *Diss. de Camphorae circumspecto usu. p. 23.*

l) *vid. GEORG. WOLFG. WEDELII Diss. de Camphora. p. 34.*

CAP. X.

DE

COCCVLIS INDIS, *m*)

§. XXII.

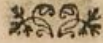
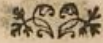
EXPERIMENTVM I.

D. XIII. Mart. hora V. pomeridiana Cani extrario iuueni, maiori, Cocculorum Indorum grosso modo puluerifatorum scrupulos duos ex aqua infudi inuito. Paulo post duabus vicibus massam albidam subuiscidam euomuit. Horae quadrante adhuc praeterlapso iterum euomuit subuiscida, spumosa, alba, eodemque tempore aluum consistentiae liquidioris deposuit. Eiulauit saepe. Altero mane satis laete habuit panemque impigre deuorauit.

EXPERIMENTVM II.

D. XIV. Mart. hora pomeridiana V. eidem cani veneni eiusdem puluerifati, reiecto cortice, scrupulos duos et grana XVI. infudi. Praeterlapso vix quadrante horae vehementissimis corripiebatur conuulsionibus, quae illis a Nuce vomica productis fere similes erant. Quadrante dimidio vix praeterlapso enecatus est, prostratus in sinistrum latus, lingua exserta. Ventriculus erat corrugatus, pane, spuma et coccu-

m) Sunt semina plantae Malabaricae, in horto Malabarico (VII. t. I. f. I.) Natfiatam, ab Ill. LINNAEO (*Syst. Nat.* p. 992.) *Menispermum foliis cordatis retusis mucronatis, dictae.*

cocculis plenus, ac in fundo leuiter inflammatus. Vesica vrinaria vrina distenta: Pulmones inflati; sinister variegatus: Cordis ventriculi sanguine atro fluido turgidi. Reliqua omnia quidem erant vt in statu naturali.

EXPERIMENTVM III.

D. IV. Aprilis hora pomeridiana IV, Cani ex sagaci et vertago hybrido, sexus foeminini, pulueris Cocculorum Indorum scrupulos duos cum aqua propinaui. Vrinam misit sub exhibitione pauloque postea, tumque vomituriit, simul prohibitus excernere materiam, praeter paucillum albae spumae. Secuti sunt ad excernendam aluum fere frustranei nisus, itidemque haud diu post ad vomendum, quibus spumam copiosam, Cocculorum puluere infuscatam, violento nisu excreuit. Perpetuus hinc ad aluum et vomitum instinctus, tandemque et duras foeces ano, et spumam summopere viscidam ore eliminauit, quae copiose e faucibus pependit. Inter haec semper sedit contracto corpore. Et nunc quieuit, cibum animalium recusans, etiamque postridie mane ab esca abstinuit praebita. Pomeridie demum panem auide deuorauit. Quum die VI. et VII. Apr. postea omni industria maiorem dosin infundere frustra tentatum esset, fune pharyngem pertinaciter obstringente vi occisus est, atque dissectus. Praeter vterum grauidum et ventriculum ad fundum leuiter inflammatum et cocculorum eodem die infusorum vix quicquam continentem, nihil a vulgari statu alienum est repertum.

EXPERIMENTVM IV.

Die ultimo Apr. hora vespertina VIII. Cani extrario, annofo, pulueris Cocculorum drachmam in pulvem redactam infudimus. Statim tussit et plerumque gemino vomitu eiecit. Postea tussiculose et querule respirauit et inquietus fuit; vehementius versus noctem totaque nocte. Mane aeger quiescebat.

EXPERIMENTVM V.

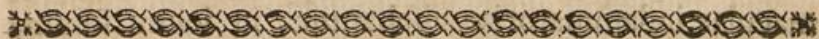
D. I. Maii, hora matutina X. denuo eiusdem pulueris drachmam dedimus ipsi ex aqua. Statim ad vomitum inclinavit, eoque quantum fieri poterat, inhibito aliquamdiu tremebundus modo sedit, modo stetit, tussiculose respirans, ructus deuorans osque et pedes lingens quasi sitibundus. Hora XI. vomuit copiose non spumosa, violento impetu. Secuti statim crebri ructus cum saluatione copiosa, intercedente quinquies vomitu, quo primo fuscam, dein niueam, spumam non parce eructauit; hypochondriis pulsantibus inter haec. Post horam XI. quiescens denuo vomuit, tumque obdormiuit. Meridie carnis oblata frustra assumpsit, sed vno loco quieuit vsque ad vesperam. Versus horam vespertinam VI. aequalem prioribus dosin simili modo intrudimus, quae primum vix ructus excitauit, secuto quietis interuallo vsque ad horam VII. cum dimidia, tum magnam liquoris gastrici copiam, puluere exhibito tincti, eructauit minimo nisu, posteaque sine notabili symptomate quieuit. Nocte inquietus fuit. Altero mane laete habuit.

EXPERIMENTVM VI.

D. II. Maii, tempore meridiano, cocculorum recenter contritorum, electo rudiori cortice, drachmam vnam et dimidiam eidem dedi. Post horae quadrantem vomuit. Inter vomendi conatus strangulatus est. In cadauere nihil praeter naturam prae leuem atro-rubentem inflammationem et duodenum cum ieiuno summo intense sanguinea inuenimus.

§. XXIII.

In experimentis WEPFERIANIS felis a cocculorum drachma vnica, post celerrimam respirationem, tremorem, spumam ex ore profluentem et conuulsiones, extincta est, reliquis subiectis minus funesti fuerunt. n) Cocculorum grana III. ad IV. sumta naufeas & syncopen excitare, refert IOHN HILL. o)

CAP. XI.

DE

OLEO ANISI.

§. XXIV.

EXPERIMENTVM I.

D. XXIX. Apr. hora pomeridiana I. Columbo adulto olei Anisi distillati guttulae circiter XV. partim
ori

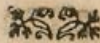
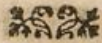
n) *Cicut. aquat.* Cap. XII.

o) *History of the Mat. med.* p. 504.

ori instillatae, partim vertici denudato intricatae fuerunt. Paulo post tenacissimum viridem mucum quinque vomitu reddidit, magnis laboribus et aliquoties frustraneis. Aeger deinde quieuit in cubuli angulo, et excrementis liquidis se copiose exoneravit. Hora eiusdem die V. denuo grana XX. exhibita sunt eodem modo. Secuti sunt conatus ad vomendum, convulsusque est paulo post, et per cubiculum praeceps volitavit. Deinde confedit stupidus aliquandiu, et attractis artubus soporosus, quasi pedibus vti vel alis vix posset, vix etiam caput sustinere valeret; simul quoque inhorruit. Magis magisque dein impotentia artuum crevit, versus noctem immobilis iacuit in vno latere, vix artubus utebatur, et prima nocte sopitus est. In cadauere altero die aperto sanguis copiosus circa cor fluidusque reperiebatur: Vasa intestinorum multo sanguine erant farta: In pyloro et duodeno maculae inflammatoriae viscebantur; in ieiuni summa parte inflammatio, et guttulis sanguineis tunica mucosa variegata: Pharynx leuiter inflammatus, magis prolobi sacci, vbi muco destituti, et summopere fundus prolobi et oesophagi superior pars. Alias omnia sana. Cerebri vasa sanguine repleta, ventriculi autem ficci.

EXPERIMENTVM II.

D. XXX. Apr. tempore meridiano Columbae adultae ieiunae eiusdem olei scrupulos duos ori instillavi. Statim nifus vomendi exseruit sine excretionem. Nondum horae quadrante elapso in latus decubuit, pedibus impositos insistere, et hora a meridie prima

ma enecata est. Ex ano post mortem effluxit liquor flauus, limpidus; ex ore turbidus fluidusque et flauescens, oleo exhibito mixtus. Relaxata erant membra. Calidam secui. Circa cor sanguis ater semiconcretus constiterat, coagulatus in hepatis vasis: Intestinorum vasa fluido sanguine turgebant: Prolobus in saccorum fundis leuiter inflammatus, continebat lympham et innatantes olei maculas, floccosque mucii albi. Reliqua omnia sana. Vasa cerebri sanguine vix plena; ventriculi lympham parca irrigui.

§. XXV.

Experimenta faciendi circa hoc oleum, occasionem mihi dedit locupletissima Venerandi Praeceptoris, Excell. VOGELII, *Historia Materiae Medicae*, quae de Aniso agens, Vir Optimus refert, se olim casu fortuito didicisse, oleum distillatum columbas necare, si paucae guttulae ipsorum ori instillentur et capiti infricentur. p) Experimenta mea hanc obseruationem luculenter confirmant. Externam olei infrictionem nihil ad rem facere, experimentum secundum testari videtur. An hoc oleum alia quoque animalia enecare valeat, et an cetera olea aetherea idem praestent, experiri alio tempore certe non desinam.

CAP.

p) p. 161.

CAP. XII.

DE

OLEO SABINAE.

§. XXVI.

EXPERIMENTVM I.

D. XI. Maii, hora XI. cum dimidia Cato robusto, quem pro fele grauida acceperam, sine vltiori inspectione, olei Sabinæ drachmam instillavi. Saluatio copiosa inde suborta est, et anxietas, pauloque post bis copiosissima vrinae excretio. Sedit dein stupidus atque tremebundus, rostrum quandoque pedibus tergens. Post meridiem iracundus obmurmurauit, et cum alia fele confligit. Post horam I. vrinam cum sanguine fusco minxit. Postridie, cum adhuc cibum recusaret, strangulatus nihil praeternaturale exhibuit, quam renes sanguine parum turgidos, vesicam vero admodum constrictam. intus papillosam et rugosam, atrisque sanguineis stigmatibus notatam, sanguinis etiam aliquot grumos continentem.

§. XXVII.

Animus mihi erat experiundi, an huius olei celebrata abortum procreandi virtus certa sit. Cum autem grauida mea vltiori inspectione in marem mutaretur, hoc experimentum nihil comprobare potuit. Attamen ex eo didici, quantum sit huius olei virus, et quam caute igitur cum eo agendum sit.

CAP.

CAP. XIII.

DE

SEMINE PHYTOLACCAE.

§. XXVIII.

EXPERIMENTVM I.

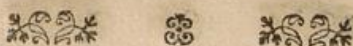
D. XVII. Maii, hora post meridiem prima, Cani graio, magno, robusto et bene pasto, seminis Phytolaccae cum capsulis, grosso modo contriti, drachmam cum aqua aegre infudimus. Sed vix dimissus ex manibus plurimam eius partem cum fluidiori cibo, nullo fere labore, euomuit. Tristior hinc fuit atque tussit, posteaque bis adhuc vomuit, atque aeger vno loco iacuit. Vomendi nisus hora vespertina X. adhuc perdurabant vehementes, seu potius tussis veluti conuulsiva. Tussit etiam altero mane. Nocte vero et mane vrinae enormem copiam reddidit foetentis et flauae. Cibum appetiit.

EXPERIMENTVM II.

D. XX. Maii, cum etiam num subinde tussiret, denuo hora XI, seminis eiusdem contriti drachmas duas cum aqua ingurgitare coegimus. Illico partem eius reiecit, et vehementer tussire coepit, secutis etiam vomitionibus. Meridie auide pastus est, sed hora I. et sequentibus quater copiosissime vomuit, praecedente semper tussi. Altero mane excrementa sanguine obducta excreuit, cum vrina copiosa, crebro-

F

que

que tussit. Sensim evanescebant symptomata, tandemque et tussi liberatus omnino convaluit.

§. XXIX.

Clarissimus SPROEGEL cani dedit guttulas aliquot fucci ex baccis immaturis expressi. Tussitque ille statim vehementer, corpus tremuit, et aliqui, sed parvi momenti, motus convulsiui accesserunt. Drachmas postea duas huius fucci eidem animali in os infudit, et antea memorati effectus erant multo fortiores, sed post breve tempus restitutum penitus animal nihil amplius mali passum est. q)

§. XXX.

Omnis quidem virulentiae haud expertem esse hanc plantam, sed minime tamen venenis adnumerari posse, haec experimenta docent. Vi quadam specifica pulmonibus infesta esse videtur: Acrimoniae enim eius tussis ista adscribi posse haud videtur, cum multo acriora venena eiusmodi symptoma haud procreant.

q) IOAN. ADRIAN. THEOD. SPROEGEL *diff. Experim. circa varia venen.* Goetting. 1753. p. 24.

SECTIO

SECTIO II.
DE
VENENIS QVIBVSDAM
E REGNO MINERALI.

CAP. I.

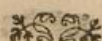
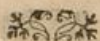
DE

MERCVRIO PRAECIPITATO RVBRO.

§. XXXI.

EXPERIMENTVM I.

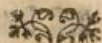
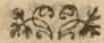
D. X. Ian. hora meridiana, Cuniculo iuniori, ma-
sculo, Mercurii praec. rubri grana X. frustulo
folii brassicae obuoluta, digito in os intrudi. Post ho-
ram nihil adhuc incommodi pati visus est. Hora II.
permulta liquidiuscula deposuit excrementa. De
brassica oblata nihil deuorauit, ceterum satis vegetus
adhuc fuit. Hora III. valde fuit imbecillis, oculis fe-
re semper instar dormientis clausis. Cum dubitarem,
veneno ne, an magis vehementi, cui expositus erat,
frigori, id tribuendum sit, in cubiculum bestiam
translocaui. Hora V. iterum satis alacris fuit, nullas
habuit sedes nihilque euomuit, nihil autem quoque
deuorauit. Altero mane mortuum inuenio. Aper-
tum cadauer foetidissimum spirabat odorem, ac si an-
te longum tempus mortuum iam fuisset animal. Ven-
triculus valde erat distentus, multis punctis atro-fuscis
notatus: Vasa eius sanguinea in curuatura maiori san-
guine

guine atro turgida, in curuatura minori, ad mediam partem vsque, eleganter rubra, qui color autem post breue tempus in atro-fuscum mutabatur. Apertus ventriculus brassica fuit plenus, multis stigmatibus gangraenosis, praesertim ad orificium superius, obfessus. Hepatis lobus sinister, in superficie interna, coloris ex albo sulphurei. Lien atris quibusdam maculis notatus. In intestinis nihil praeternaturale, nisi vasa sanguinea praeter modum turgida. Aperto thorace omnia vasa atro sanguine valde erant oppleta.

EXPERIMENTVM II.

D. XXX. Apr. hora meridiana Caniculae meliteae, iuueni, Mercurii praec. rubri scrupulum cum aqua exhibui. Primum circumcursitauit laete, sed paulo post ex improviso primo Mercurio tinctam, dein albam spumam iterato copiose reiecit, persistentibus vomituritionibus cum querulo murmure, anhelatione et inquietudine summa, accedentibus subinde horroribus. Postea contracto trunco tristis iacuit toto eo die, redeuntesque passa est subinde conatus vomendi, interdum cum successu, ad horam vsque V. Cibum quoque eo die recusauit, vix butyrum lingens, ad carnes nauseans. Sequenti die praeter diarrhoeam nihil mali reliquum fuit, et postea pristinam omnino sanitatem recuperauit.

CAP. II.

DE

MERCVRIO PRAECIPITATO ALBO.

§. XXXII.

EXPERIMENTVM I.

D. XX. Febr. hora pomeridiana IV. cum dimidia, Cani molosso, qui praecedente die semen colocynthidis absque effectu acceperat, infudi Mercurii praecip. alb. cum aqua diluti scrupulos duos. Post quadrantem horae nisus vomendi habuit, eiulauit, linguam exferuit, naresque lambit. Paulo post massam albam subuiscidam cum frustis panis euomuit. Post horae quadrantem, etsi omnem operam adhibui, vt vomitus cohiberetur, iterum spumam albam cum frusto panis euomuit. Paulo post iterum vomuit. Versus horam VI. aluum deposuit foetidissime olentem. Post aliquot minuta iterum excrementa tenuia, fusca, horrenda copia exoneravit. Paulo post nonnihil albae spumae vomuit. Hora VI. cum dimidia tribus vicibus mucum spumosum, ex albo flavescentem, magna copia expurgauit. Hora VIII. panem oblatum respuit. Hora X. auide cibum deuorauit, et omnino conualuit.

§. XXXIII.

Etsi hae calces mercurii salinae non adeo virulentae sint, vt mortem facile producant; attamen pruden-

dentior Medicus ab usu earum interno abstinebit, cum scilicet non desint alia remedia, quibus eadem tutius et iucundius efficere valeamus.

CAP. III.

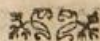
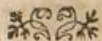
DE

VIRIDI AERIS.

§. XXXIV.

EXPERIMENTVM I.

D. XVI. Febr. hora a meridie prima, eidem cani, cui praecedente die Amygdalae amarae exhibitae, ad pristinam sanitatem penitus restituto, Viridis aeris scrupulum dimidium cum aqua inuito infudimus. Illico vehementes ad vomendum conatus passus est, pauloque post spumam niveo-virescentem, pellucidam, euomuit. Conatus persistunt, sed sine effectu. Quadrante horae dimidio elapso iterum eiusmodi spumam, maiorem aeruginis copiam continentem, euomuit. Vehementissimos iterum vomendi nisus habuit, sed nihil nisi aliquid viscidae spumae secutum est. Urinam paulo post copiose misit. Hora III. cum dimidia omnem cibum et aquam respuit. Hora IV. carnem et ossa molliora deuorauit. Hora V. aquam hausit. Hora fere VII. aquam avidissime hausit, carnem vero ei oblatam recusauit. Paulo post rediit vomendi nisus aliquoties, et respiratio conuulsio-tussiculosa,

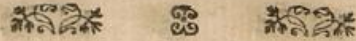
ficulosa, quae inde a sexta fere cessauerat, leuiori strepitu subinde audito. Hora VII. cum dimidia conatus ad vomendum, sed semper absque omni effectu. D. XVII, XVIII & XIX. interdum rediere nifus vomendi. Tussim illam conuulsiuo-tussiculosam fere sine interruptione passus est, praesertim quando panem deuorabat. D. XX. in eodem adhuc statu fuga sibi consuluit.

EXPERIMENTVM II.

D. XXVI. Febr. hora VI. vespertina, Cuniculo masculino, aetatis circiter trium mensium, Viridis aeris grana circiter V. ad VI. in s. q. lactis et aquae infudi. Respirationem paulo post cum forti strepitu peregit. Hora X. strepitus iste valde augebatur. Altero autem mane et sequenti tempore vegetus fuit, et appetitum habuit satis validum. Fortassis brassica, quam paulo ante magna copia ingurgitauerat, veneni vires infregit.

EXPERIMENTVM III.

Die ultimo Martii, hora post meridiem prima, Cani extrario hybrido, masculino, Viridis aeris aquae infusi grana XVI. exhibui. Statim pauillum spumae virescentis vomitu excreuit. Porro vomere constricta gula prohibitus, hinc anxius decubuit in latus et resurgens confedit, prono ad vomendi nifus capite. Paulo post bis parce similem pituitam eiecit, prohibitus, vt videbatur, retinaculi breuitate. Post horae fere quadrantem frequentes vomendi nifus torquebant miserum; perpetuusque erat anhelitus vehemens, et

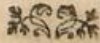
et suspiria anxia rauceque murmurantia. Sedebat inter haec demisso capite. Subinde vagiit. Post horam dimidiam abhinc reuisens eum inueni semianimem, in latus prostratum et vix spiritum raro anhelitu ducentem, accedente subinde labore ad vomitum. Os viridi pituita plenum. Oculi clausi. Breui post periit, effluente post mortem lymphâ rubente seu sanguinolenta. Pulmones, dissecto cadauere, passim sugillati, spuma aereque multo turgidi. In pulmonis dextri exteriori superficie media glandula scirrhusa, fabae aequalis. In corde cruor et sanguis ater, copiosus. Ventriculus cibus, praesertim pane, plenissimus, a Viridi aeris minime tinctis: Interna superficies dilute atro-rubebat, et contracta erat in paruas rugas, villosa inter rugas maiores. Intestina et omnia reliqua sana.

§. XXXV.

Aeruginem veneni nomen facile mereri, experimenta haec doceri videntur. *Aerugo*, inquit PAVL. DE SORBAIT, *propter erosionem et cruciatum spirandi meatus occludit et suffocat. r)*

CAP.

r) *Vniuers. Medic. App. de Venen. p. 555.*

CAP. IV.

DE

AURIPIGMENTO.

§. XXXVI.

EXPERIMENTVM I.

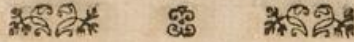
D. XVI. Febr. hora pomeridiana III. Cuniculo adulto, sexus foeminini, pulueris Auripigmenti grana X. cum aqua infudi. Nihil inde mali in eo obseruatum est, nisi forte quod auris dextrae musculus arrector altero die paralyticus visus est, foecumque odor alliaceus.

§. XXXVII.

Auripigmentum nullo modo inter venena locum mereri, profitetur FRID. HOFFMANNVS; siquidem inquit: *Auripigmentum caret sapore acri, neque cuti admotum septicam et psilothram vim exserit, nisi calx viua admixta fuerit. Caret omni drastica purgante et emetica virtute, multo minus animantium vitam destruit, quod frequenti experimento compertum habemus, dum illud non tantum ad drachmam, sed etiam ad unciam dimidiam canibus et felibus sine omni noxa obtulimus, in quibus etiam postero die sectis nulla intra primas vias mutatio conspecta fuit. s)*

CAP.

s) *Operum Supplement. II. p. 741.*

CAP. V.

DE

TARTARO EMETICO.

§. XXXVIII.

EXPERIMENTVM I.

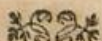
D. XVI. Febr. post horam II. pomeridianam eidem Cuniculo, cui praecedente die amygdalae amarae sine effectu oblatae erant, Tartari emetici grana V. cum paucula aqua infudi inuito. Brassicam statim deuorauit et laete habuit vsque ad noctem. Nihilominus altero mane hora IV. mortuus in dextro latere iacuit. Statim tunc cultro anatomico illum subieci, et vidi vesicam vrinariam vrina flaua plenam; flatus et foeces in intestinis; vasa ventriculi et intestinorum sanguine vacua; in ventriculo flatus et chymum flauo viridem, hisque remotis passim areas inflammatas foueolasque erosas; hepar pallide rubrum; bilem tenue subrubicundum; pulmones sanguine vehementer sugillatos, ita, vt atri variegatique apparerent; cordis ventriculos atque auriculas sanguine atro, coagulato, turgidissimos.

§. XXXIX.

Ex hoc experimento apparere videtur, medicamenta emetica, si per vomitum haud eliminantur, lethalia producere symptomata posse.

§. XL.

Memorable et a nemine, quantum scio, obseruatum phoenomenon ex hisce experimentis didici,
Cuni-

Cuniculos non vomere, neque enim Nux Vomica, neque Scilla, neque Amygdalae amarae, neque Gummi gutta, neque Mercurius praecip., neque Aerugo, et ne Tartarus quidem emeticus cuniculis meis vomitum excitare potuerunt. In causam huius phoenomeni inquirere, huius loci non est.

CAP. VI.

DE

SACCHARO SATVRNI.

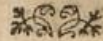
§. XLI.

EXPERIMENTVM I.

D. XX. Febr. ante horam II. pomeridianam, eidem cani, qui ante aliquot dies radicem Napelli acceperat, ad pristinam sanitatem penitus restituto, Sacchari Saturni in aqua soluti drachmam infudi. Paulo post aluum deposuit. Post semihoram vomuit spumam albam, non tenacem, cum eiulatibus. Hora VI. panem deuorauit et dehinc bene se habuit.

EXPERIMENTVM II.

D. I. Mart. hora XI. antemeridiana, eidem cani Sacchari Saturni drachmam in s. q. aquae soluti rursus infudi. Hora vespertina VIII. panem oblatum omnino respuit, ceteroquin satis laete habuit, et die sequenti plane conualuisse visus est.

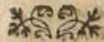
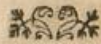
EXPERIMENTVM III.

D. VI. Mart. hora pomeridiana II. eidem porro drachmam cum aqua infudi. Paulo post panem deuorauit. Postea sensim extenuatus fuit, ceteroquin satis bene se habere visus est, cibumque appetiit, usque ad d. IX. Hoc enim et sequenti saepe eiulauit, cibum vero adhuc sumfit. D. XI. semper eiulauit, cibum respuit, et sensim sensimque imbecillior factus, isto die, hora pomeridiana II, extinctus est. Aperto cadauere sequentia obseruauit: Vesicam urinariam contractam, vacuam: Vasa mesenterii sanguine atroturgida: Intestina in quibusdam regionibus inflammata: Renes, Lien, Hepar, vt in statu sanitatis. Ventriculus erat cibus refarctus, interne subinflammatus: Lobi autem pulmonum, in extremis praesertim oris, permultis tuberculis duris obsessi, et in quibusdam locis sanguine sugillati. Ventriculi cordis eiusque auriculae sanguine atro-rubente, sed tenui et fluido turgebant.

EXPERIMENTVM IV.

D. I. Apr. mane hora IX. cum dimidia Caniculo meliteo, mari, Sacchari Saturni scrupulum dimidium aqua solutum exhibui. Inquietus inde valde visus ac cibum potumque respuens, breui post spumam viscidam, niueam, satis copiose euomit, subsecuta continua tussi et conatibus ad vomendum; inter quae sedit demisso capite. Rarescebant post horam X. vomituritiones. Semihora elapsa pauxillum spumae rursus extorsit. Hora XI. subinde tantummodo redibant symptomata, sed prioribus longe mitiora.

Quietus

Quietus ceterum factus est. Hora XI. cum dimidia rediere priores nifus, breui tamen cessantes. Post horae quadrantem aliquantum pituitae albae euomit, vix spumosae. Similem copiosorem hora XII. reiecit, post magnos labores. Hora pomeridiana I. escam respuit, aliquando cum horrore, tumque saepiuscule vomituriit. Post horam I. vomuit aliquoties, sed parce. Quieuit hinc ad III. vsque, vbi rediere tormenta. Post horam IV. lacte saturatum panem fumsit impigre. Septima hora vomitu tentatus saepe, cibum tamen oblatum, quamuis parce, cepit. Postea praeter tussim nihil mali sentire visus est.

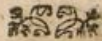
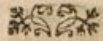
EXPERIMENTVM V.

D. IV. Apr. hora V. pomeridiana eidem pharmaci eiusdem grana fere VI, cum reliqua ex ore expueret atque nulla vi ad deglutendum adigi posset. Tussit dehinc vehementius, quam interuallo primi ad IV. Aprilis fecisset. Iugulatus est d. VI. Apr. In sectione nihil memorabile fuit, praeter maculas binas fugillatas atroque rubentes in pulmone sinistro, in lobo nempe superiori et in medio infimi, ad exteriorem vtriusque superficiem. Substantia iis locis alte fugillata atque granulis duris (glandulis scirrhis?) intertexta. Pulmo alter erat integerrimus: Ventriculus intus ad arcum maiorem subinflammatus.

EXPERIMENTVM VI.

D. XVII. Maii hora matutina VIII. cum dimidia, Caniculo meliteo, sex circiter annorum, Sacchari Saturni drachmam vnam et dimidiam cum aqua infudi.

fudi. Clamauit et solutus inquiete circumcurſitauit. Post minuta aliquot prima vrinam copioſe emiſit. Curſitans deinde crebris vicibus vomuit ſpumam lacte rubente ſanguine tinctam. Horaque IX. magnam eius copiam vna cum graminis glomere vno niſu et vomitu fere vltimo eiecit. Paulo poſt fluida alui excrementa exigua copia eliminauit. Quieuit hinc vsque verſus X, abdomine conuulſiue et ſtertoroſe respirans. Rediere tum aliquoties ſingultus et vomendi niſus, ſecuta pauciſſima ſpuma. Hora X. cum dimidia quiritauit ſubinde. Verſus horam XI. pedibus vacillantibus poſterioribusque praefertim imbecillibus incedere coepit, ructauit cum boatu, conciditque in latus flaccidis collo et artubus. In pedes ſubleuatus haud diu ſtare potuit. Interdum prae anxietate ſponte ſurgens ex vno angulo in alterum, aut in aliud conclaue, titubante grefſu, corruens ſtatim, ferebatur. Toto temporis ſpatio conuulſiua fuit respiratio, cum captatione aeris aperto viciffim ore, et respiratione anxia. Creſcebant ſymptomata poſt meridiem. Tum rigidiusculis artubus et frigidus in dextro latere iacuit, clauſis oculis aegre captans aerem. Poſt horam primam extenſis artubus placide extinctus eſt. Ex mortui ore, compreſſo abdomine, ſincerus manabat ſanguis fluidusque. Seſſione facta poſtridie vaſa ſubcutanea et omnium maxime infimi ventris, inteſtinorum ventriculique, etiam minima, ſanguine turgentia conſpiciebantur. Oeſophagus intus rubicundus, in ventriculo et cardia pituita ſpumefcens ſanguinolenta, ſuperficies villoſa lacerata et abraſa. Materia duodenum copioſe impleuerat bile tincta aut albida;

albida; duodenum ipsum corrosum et quasi vulnus vnum. Materia ista albida orta erat ex abrasione tunicae villosae et spiculis saturninis albidis. Leuius rubebat inflammatione ieiunum. Ileon liuidum erat et versus finem inflammatum, plenum abraso mucositate et viuis copiosisque taeniolis. In recto mucus puniceofanguineus. Pulmo dexter atro-liuidus effusoque sanguine fugillatus, maculisque albidis varius; finistri lobus inferior fugillationibus varius, superiores liuidi. Cor magnum sanguine non nimis refertum.

EXPERIMENTVM VII.

D. XIV. Maii hora pomeridiana III. cum dimidia, Caniculo meliteo, annum circiter nato, vegeto, Sacchari Saturni grana V. ex aqua dedi. Vnde laetus fuit vt antea, imo laetior.

D. XV. hora pomeridiana IV. eidem grana X. cum lacte dedi. Tum tussit subinde, ob guttulam forte tracheae illapsam, ructauitque interdum.

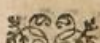
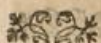
D. XVI. hora XII. cum dimidia eidem grana XV. cum aqua infudi, unde nulla secuta symptomata, nisi quod subtristis fuerit.

D. XVIII. hora a meridie prima eidem satis bene pasto Sacchari Saturni scrupulum intrusi, superinfusa aqua. Tristiusculus factus est, et elapso nondum horae quadrante spumae albae magnam vim eructauit, secutis assumtis cibis, quos tamen statim cum ipsius spumae parte iterum abliguriuit. Postea iterum vomuit,
iterum-

iterumque maximam eorum, quae reddiderat, partem depastus est.

D. XX. eundem grana XXX. deglutire coegi; ex quo cursitans iterato sternutavit. Tum lactis paucillum superbibendum dedi, dein, ligato ore, ne euomeret, eum dimisi. Tremuit vixque elapsis duobus minutis primis spumam albam copiosam, mucopurulentam mixtam, vomuit bis iterumque cum validissimis corporis undulationibus. Meridie cibum tamen sumsit, nec male amplius habuit, nisi quod subinde tussiret.

D. XXII. eidem scrupulos duos cum aqua exhibui. Inde post horae fere quadrantem, quo tempore tristiusculus fuerat, validissime ter aut saepius spumam albam vomitu extrudit, dein bene habuit. Cum post haec aliquoties per diem sine cibo inclusus fuisset et auide postea semper vesceretur, tandem d. XXX. Maii cum obseruavi cibos nauseare, et vix quidquam, praeter aliquot asparagi turiones, quas adamabat, et farciminum intestina, assumere. Post coenam cum tristiusculus esset, subito in gyrum cursitare cum graui latratu coepit. Dein quasi fugiens clamansque per plateam concitatus est, inque domum delatus concidit in latus sinistrum, conuulsionibus correptus est, et cum exspirabundus videretur, subito resuscitatus, toruis oculis circumspicere, denuoque cum clamore fugere, parietibus illidere atque eos scandere coepit, ita ut coecum factum esse inde appareret. In aulam domus tandem sub perpetuis clamoribus veniens, ibidem

dem praeceps in puteum ruit, in quo quiritans circumnatabat. Inde extractus positusque in conclavi haud diu cursitare potuit, curuato sinistrorsum corpore. Dein concidit, tumque horrendis conuulsionibus iactatus est. Prima accessio cum clamore, reliquae cum stertore fiebant. Oculi semper erant aperti. Accedebat subinde rigida paralytis pedis vnius aut duorum alternorum. Sensus omnis aberat. Mitescabant tandem conuulsiones, et versus horam IV. sub accessionibus rarioribus iterum vacillans cursitare inque omnes latebras sese abscondere tentabat. Vespere debilis atque pede anteriori dextro paralytico iacuit in ventre, capite perpetuo nutans, omni odore, visu, tactu audituque orbatus. Atque in hoc statu vsque ad primum Iunii permansit: Tum inueni eum in latere iacentem summeque debilem, paralytico pede, atque lente et debiliter stertentem; die postero tandem mortuum rigidumque. Secto postridie cadauere, bilis magnam vim deprehendi, quae vicina tinxerat atque anteriorem partem muscoli diaphragmatis penetrauerat, miroque modo dextri pulmonis medium lobum macula ampla infecerat. Corpus et praesertim intestina erant exsanguia, haecque nigricantia a contentis. Aperto ventriculo assumpta die XXX. Maii omnia integra ibi reperiabantur, amurca nigra, subfusca, liquida, tincta eique innatantia: Intestina omnia et maxime crassa amurca simili cum multis flatibus repleta relaxataque. Reliqua inueni sana.

§. XLII.

Magna etiamsi copia adsumtum hoc venenum, nunquam tamen mortem statim corpori animalium inferre, sed illud tantum languidum facere, Cl. SPROEGELIVS tradit. *t)* Sed contrarium me docuerunt mea, praesertim sextum cum hoc veneno captum experimentum, in quo a drachma vna cum dimidia post quinque horas canem interfectum vidi. Refert idem SPROEGELIVS, se primum cani dedisse drachmam dimidiam, vnde aliquoties vomuisset vehementioribus cum conatibus totiusque corporis motibus conuulsivis et tremoribus, symptomatibus autem breui cessantibus. *u)* Deinde se dedisse narrat drachmam vnam, postea duas et tandem tres, sed nullum animal inde fuisse iugulatum, ipsa saltem symptomata a maiori dosi parum fortiora quam a minori fuisse. *v)* Et paulo ante inquit, *experimenta ceterum cum Saccharo Saturni saepissime, et maxima dosi repetii, nullum vero alium effectum, quam in experimentis antecedentibus memoratum, obseruare potui. De quo nescio quid cogitem!*

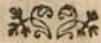
§. XLIII.

Haud paucae ceteroquin extant obseruationes, quibus vis deleteria huius veneni comprobatur; quarum nonnullas hic inferere haud incongruum videtur. Quidam iuuenis Studiosus, annos circiter XX. natus, pollutionibus nocturnis saepe vexatus, alioquin
sanif-

t) *Disp. citat.* §. 31.

u) *Disp. cit.* §. 30.

v) §. 31.

lanissimus, emit a pharmacopoeo drachmas circiter quinque Sacchari Saturni, hocque reiteratis vicibus ad scrupulum vel drachmam dimidiam in cereuisia ante decubitus sumsit. Quo facto paucis praeterlapsis hebdomadibus, cum pallore faciei in atrophiam est coniectus et pertinacissimam alui obstructionem, cum affiduo languore et lassitudine et anxietatibus praecordiorum, sustinuit. Tandem dolores accessere intolerabiles ac circa umbilicum maxime continue ardentibus, atque lancinantes, cum appetitu prostrato, inextinguibili siti, ructibus et vomitu acido bilioso. Urina perpetuo turbida cum sedimento crasso quasi stercoreo excernebatur. Extremitates sensim magis frigebant, et pulsus lento gradu incedebat. *w)* Sub dulcedine eius quandam acredinem latitare intestinis valde inimicam, profitetur RIEDLINVS, simulque narrat, virginem quandam, quae mania ex utero laborauerat, cuique hoc Saccharum in magna quantitate propterea exhibuerat, inde, malo primario cessante, in tanta ventris tormina incidisse, ut clamore et eiulatu totam domum compleuerit, pinguemque alias et obesam totam ferme consumptam fuisse, variaque medicamenta frustra eam in usum duxisse, donec tandem ad mucilaginem seminum Cydoniorum deuentum fuerit, cuius ope breui omnis dolor euanuerit. *x)* Lithar-

w) vid. SIGISMUNDI TOLCKEMIT diff. de Sacch. Saturni. usu et abusu. Lugd. Bat. 1712. §. 22. p. 13.

x) VITI RIEDLINI *Lin. Med. A. 1695. Mens. Maii, Obs.* 31. p. 154.

thargyrium eiusdem esse indolis, tristis eorum docuit experientia, qui vino Lithargyrio mangonizato vsi sunt. Malignos exhalationum saturninarum effectus quis est qui nesciat? y)

.....

CAP. VII.

DE

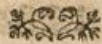
TURPETHO MINERALI.

§. XLIV.

EXPERIMENTVM I.

D. XXVI. Febr. hora pomeridiana IV. Feli iu-
 ueni, foemellae, Turpethi mineralis scrupulum cum
 aqua infudi. Sed dum infunderem, bestia praeter
 omnem expectationem illico extinguebatur. Dubi-
 tans, cui casui hoc phaenomenon adscriberem, statim
 cadauer aperui. Omnia imi ventris viscera sanissima
 apparebant; aperto autem pectore causa mortis fa-
 cile occurrebat. Pulmones enim sanguine erant suf-
 fusi, atque pharmacum per omnes asperae arteriae ra-
 mos vsque ad tipforum extremitates descenderat.
 Cum frustulum pulmonis premerem, multa spuma
 aerea inde exiit. Oesophagus aliquantum huius
 phar-

y) vid. BERN. RAMAZZINI *de morbis artificum Diatrib.*
 Cap. V. de figulorum morbis p. 41. seq. IO. ANDR. SE-
 GNERI *Disp. de Colica saturn. Metallurg. Resp. I. G. H-*
semann. Goetting. 1752.

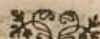
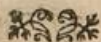
pharmaci continebat; in ventriculo autem, qui cibis repletus erat, nihil eius inueniebatur.

EXPERIMENTVM II.

D. XV. Mart. hora pomeridiana III, Feli adultiori, masculo, infudi Turpethi min. scrupulos duos cum aqua. Paulo post adsumtos antea cibos euomit. Posthaec saliuu viscida subspumosa ex ore manabat, aderantque saepe vomendi conatus, sed inanes. Hora VI. cibum oblatum recusauit, tristis et imbecillis in dextro latere iacuit, eiulauitque saepe. Hora VII. imbecillitas valde augebatur, et hora dimidia post distentibus pedibus mortuus est. Dissecto cadauere sequentia adnotauit: Intestinum colon valde distentum, stercore atro-fusco, tenui, plenum, interne leuiter inflammatum: Intestina reliqua muco albo valde crasso, intermixtis vesiculis aereis, obducta: Duodenum contractum, rugosum, inflammatum, mucum quendam ex albo fuscum continens: Vesicam vrinariam valde contractam, vt nulla fere superesset cavitatis: Hepar punctis albis notatum: Vesicam felleam flaccidam, bile subuisida, fulua: Septum intermedium ad cuspidem cordis areola inflammatum notatum: Lobos pulmonum, praesertim in latere sinistro, sanguine fugillatos: Sanguinem cordis atrum crassum. In ramis bronchiorum particulae quaedam Turpethi haerebant.

§. XLV.

In quibusdam casibus laudabile emeticum praebere Turpethum, sed incertum esse effectum, insequente

quente saepe colica : Noxam vero non in medicamento, sed in praeparatione quaerendam, Celeberrimus HILL tradit. z)

CAP. VIII.

DE

SULPHURE AVRATO ANTIMONII TERTIAE PRAECIPITATIONIS.

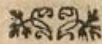
§. XLVI.

EXPERIMENTVM I.

D. XV. Febr. hora pomeridiana III, Feli adulto, sexus masculini, Sulph. aurat. antim. tertiae praecip. grana XVI. cum aqua infudi. Post horam euomuit massam Sulphure aurato tinctam; ceteroquin bene se habere visus est. Paulo post aluum fluidam cum vrina deposuit. Aliquoties postea vomuit et purgavit. Tranquillus dehinc et tristis vno loco se continens, omnem cibum, carnemque adeo, abhorruit. In eodem statu octo omnino dies absque omni cibo permansit. Deinde primo lactem et demum omne genus cibos iterum appetiit, pristinamque sanitatem recuperavit.

CAP.

z) *History of the Mat. Med.* p. 63.

CAP. IX.

DE

COBALTO.

§. XLVII.

EXPERIMENTVM I.

D. XI. Maii, versus tempus meridianum, Cato robusto Cobalti scrupulum ex aqua dedi. Is statim summo opere inquietus redditus est, aluum deiecit, vehementer clamitavit et circumcurfitavit. Augescente malo corpus tremens iactavit, parietes et obuia quaeuis scandere conatus, atque urinae magnam copiam eminxit. Conuelli tum subinde coepit cum eiulatu, pugnavitque cum alio cato. Post meridiem in latere iacuit, artus agitans seque interdum iactans, amens, viso homine eiulans et cum stertore respirans. Versus horam III. in latere semianimis iacuit, laceffitus clamavit cum aliqua difficultate, periodice conuulsus pauloque post mortuus repertus est, artubus rigidis. In puncto mortis magnam mucii purulenti vim excreuit, cum taeniis, quas aluerat, integris. In dissectione pulmones liuidi inuenti. Ventriculi cardia et pylorus constricta, superficies atroci inflammatione obsessa. Intestina purulento mucos plenissima. Sanguis ater semigrumofus circa cor. Cobalti puluis antro pylori inhaerebat.

§. XLVIII.

Filia quaedam nouercam arsenico rubro, patrem vero et tres sorores cobalto occidit. Arsenicum rubrum

brum dedit cum brassica rubra, vnde nouerca inter maximas abdominis torsiones vehementissimosque vomitus paucis post horis mortua est. Pater et forores post assumtum cobaltum inter vehementissima tormina, vomitus et frigidus sudores mortui; pater post horas IX, puella sexennis post VIII. horas, puella duorum annorum cum dimidio, quae tantummodo reliquias pultis, cui immixtum erat cobaltum, ex olla eraserat, post VI. dies. a)

§. XLIX.

Neque externe sine periculo hoc veneno vti licet. Foeminae pauperioris filia scabie capitis laborabat, mater, vt malum debellaret ac vlcera sanaret, puluerem cobalti insperfit, vnde filia intra paucas horas miserrime mortua est. Hanc observationem ex praelectionibus Ill. HALLERI narrat SPROEGELIVS, simulque refert, se in cane scabioso idem experimentum instituisse, eundemque inde effectum expertum esse. b)

a) *Act. Nat. Curios. Vol. V. Obs. 102. p. 355.*

b) *Disp. cit. §. XXVIII. p. 61.*

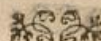

SECTIO III.
DE
VENENIS EX REGNO ANIMALI.

§. L.

Cum vnico tantum huius regni veneno experimen-
tum capere mihi licuit, scilicet cum
Cantharidibus.

D. XXI. Febr. hora pomeridiana IV, eidem cani,
qui antecedente die Mercurii praecip. alb. scrupulos
duos acceperat, sanitate penitus recuperata, pulueris
Cantharidum drachmam cum aqua infudi. Hora V.
panem oblatum accepit quidem, sed deglutire, pro-
pter imbecillitatem vti videbatur, non potuit, cete-
rum tranquillus in vno loco se tenuit. Hora VIII.
valde fuit imbecillis, panem butyro illitum omnino
recufans. Sequenti nocte, semper fere miserrime
eiulans, ter circiter aluum cum satis magna copia san-
guinis deposuit. Altero mane sensim debiliior factus est.
Hora IX: in vnum latus decubuit, omni sensatione
priuatus, ad omne genus torturae insensibilis, nulla vi-
tae signa praeter respirationem ostendens. In hoc
statu manebat vsque ad meridiem, et tunc demum
placide extinctus est. Aperto cadauere vesica vrina-
ria deprehendebatur contracta, rugosa, continens
vrinae turbidae pauxillum, in fundo areolis quibus-
dam inflammatis notata. Intestinorum totus fere tra-
ctus externe rubens, interne aere inflatus, valde in-
I flam-

flammatus, in locis quibusdam instar panni atrii coloratus. In renibus et hepate nihil praeter naturam vidi. Vesica fellea ad summam rigiditatem distenta, bile viscida atro-fulva erat plena: Pulmones sanguine fugillati, inflammati. Ventriculi cordis eiusque auriculae sanguine atro, valde coagulato, turgidissimi.

§. LI.

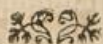
Multae de infelici cantharidum usu extant observationes: Iuuenis quidam, ex deuoratis XII. cantharidibus, doloribus ventriculi, ventris, renum, imo totius corporis, dolorosoque mictu cruento afflictus est. c) Miles quidam, a nimio usu veneris labefactatus, a vetula quadam ad venerem excitandam accepit puluerem ex cantharidibus. Paulo post dolorem ad vesicam, maxima cum urinae difficultate et inflammatione penis pati incipit. Medicus consultatus varia quidem tentauit, verumtamen crescentibus doloribus aeger periit. Aperto abdomine inuenta sunt vesica, vrethra et renes exulcerata. d) Cuidam viro exhibitae sunt cantharides: Vnde ab ore ad vesicam vsque cuncta ipsi erodi sentiebantur, picem aut simile quiddam cedriae ore exspirauit, dextra praecordia inflammata sunt, urinam aegre reddere potuit, imo sanguinem cum lotio subinde emisit, strigmenta non secus atque dysentericus aluo deiecit, fastidia expertus est, animo defecit, obortaue vertigine concidit. e)

§. LII.

c) GVIL. FABR. HILDANI *Obs.* XCIX. p. 632.

d) vid. IOSEPH. LANZONI *Oper.* T.III. *Animaduers.* XVIII. p. 478.

e) PETRI FORESTI *Obs.* Lib. XXX. *Obs.* VI.

§. LII.

Neque externus vltus semper securus est. Ex adplicatis cuidam ad genu tumore obsessum cantharidibus oriebantur inquietudo, febris, dolor lumborum, renum et totius ventris, cui mox tantus ardor urinae successit, vt sine cruciatu et eiulatu ne guttulam quidem (guttatim autem et sanguinolenta exstillabat) emittere potuerit. Ablato vesicatorio cesarunt symptomata, ipsoque iterum adplicato redierunt, imo ingrauescebant. f) Sexennis puella, post curatam vrinae incontinentiam fluxiones oculorum doloresque passa, a vesicatorio ad nucham applicato in lethalem incidit diabetem. g)

f) HILDANI *Obs.* 28. p. 631.

g) *Ephem. N. C. Dec. II. Ann. VII. Obs.* 86.

TANTVM,

THESES
AD DISPUTANDVM PROPOSITAE.

- I.
Anima humana non habet sedem fixam.
- II.
Quo magis homo sanus est, eo magis ad sui destructionem et interitum est dispositus.
- III.
Scientia botanica Medico necessaria est.
- IV.
Botanica tutissimam ostendit viam ad cognoscendas plantarum vires.
- V.
Medicamenta vegetabilia praeferenda sunt mineralibus.
- VI.
Medicamenta simplicia praeferenda sunt compositis.
- VII.
Ad longaeuitatem diaetetica plus confert quam pharmaceutica.
- VIII.
Medicamenta a Venenis non Natura, sed Dosis distinguit.
- IX.
Non datur vnum aduersus omnia venena vtile antidotum.
- X.
Essentia febris consistit in spasmo.
- XI.
Cortex Peruvianus gaudet virtute antispasmodica.
- XII.
Neque est, neque fuit, neque erit Panacea.

AD D
Anima human
Quo magis hon
nem et i
Scientia botan
Botanica tut
plantaru
Medicamenta
Medicamenta
Ad longaeuita
maceutica
Medicamenta
stinguit.
Non datur v
dotum.
Essentia febris
Cortex Peruu
Neque est, ne

AE.
 destructio
 oscendas
 eralibus.
 ositis.
 m phar-
 Dosis di-
 ile anti-
 dica.

